

Parlaments apstiprina jaunus noteikumus autortiesībām digitālajā vidē

- Interneta platformas atbildīgas par lietotāju augšuplādēto saturu;
- atsevišķi materiāli - tādi kā “mēmes” un GIF datnes - izslēgti no direktīvas tvēruma;
- brīva dalīšanās ar saitēm uz ziņu materiāliem, ja tās papildinātas ar “atsevišķiem vārdiem vai ļoti īsiem fragmentiem”;
- žurnālistiem jāsaņem daļa no autortiesību atlīdzības par savu darbu, ko saņem viņu pārstāvētās izdevniecības;
- vienkāršoti noteikumi jaunuzņēmumu radītām platformām.

Deputātu pieņemtie noteikumi attieksies uz autortiesībām internetā ©AP Images/Eiropas Savienība-EP

Radošo profesiju pārstāvjiem un izdevējiem būs vienkāršāk vienoties ar lielajiem interneta uzņēmumiem par autortiesību atlīdzības saņemšanu, paredz EP apstiprinātie autortiesību noteikumi.

Parlaments direktīvu pieņēma ar 348 balsīm pret 274, 36 deputātiem atturoties. Līdz ar to EP ir noslēgusies 2016. gadā aizsāktā likumdošanas procedūra. Tagad direktīva no savas puses vēl jāapstiprina dalībvalstīm ES Padomē. Ja dalībvalstis apstiprinās Parlamenta pieņemto tekstu, direktīva stāsies spēkā pēc publicēšanas ES Oficiālajā Vēstnesī. Dalībvalstīm būs divi gadi laika, lai īstenotu tās prasības.

Direktīvas mērķis ir nodrošināt autortiesību noteikumu tiesību un pienākumu piemērošanu arī interneta vidē. Jaunie noteikumi tieši ietekmēs tādas interneta miļžus kā YouTube, Facebook un Google News.

Direktīva tiecas arī turpmāk nodrošināt vārda brīvību internetā.

Pulksten 15.00 (Strasbūras laiks) notiks EP ziņotāja Aksela Fosa un deputātu Helgas Trupelas un Sadžāda Karima preses konference. Tai tiešraidē varēs sekot [šeit](#).

Tehnoloģiju milžiem jādalās ar māksliniekiem un žurnālistiem

Direktīvas mērķis ir radīt vidi, kurā autortiesību turētājiem - īpaši mūziķiem, izpildītājiem un tekstu autoriem - būtu vienkāršāk vienoties par atlīdzību no viņu darbu izmantošanas interneta platformās. Tas tiks panākts, padarot interneta platformas tieši atbildīgas par tajās augšuplādēto saturu. Tāpat ziņu izdevējiem būs tiesības pārstāvēto žurnālistu vārdā panākt vienošanos par viņu radīto materiālu izmantošanu ziņu apkopotajos.

Vārda brīvības garantijas

Direktīvā iekļauta virkne noteikumu vārda brīvības saglabāšanai internetā.

Dalīšanās ar ziņu rakstu fragmentiem arī turpmāk netiks uzskatīta par autortiesību pārkāpumu, taču direktīva neļaus ziņu apkopotājiem šo iespēju izmantot ļaunprātīgi. Tas nozīmē, ka ziņu pieteikumi - ja vien tie būs ļoti īsi - arī turpmāk parādīsies Google News ziņu plūsmā.

Noteikumi arī turpmāk ļaus augšuplādēt aizsargātus materiālus citēšanas, kritikas, kariķēšanas vai parodēšanas nolūkā. Tiesības dalīties ar "mēmēm" un GIF datnēm tiks aizsargātas vēl stingrāk nekā līdz šim.

Virkne izņēmumu

Noteikumi neattieksies uz materiālu augšuplādi nekomerciālās tiešsaistes enciklopēdijās, piemēram, Wikipedia. Jaunuzņēmumu platformām tiks piemēroti vienkāršoti noteikumi.

Vairāk tiesību autoriem un izpildītājiem

Autori un izpildītāji varēs pieprasīt papildu atlīdzību, ja sākotnējā vienošanās par viņu darbu izmantošanu, salīdzinot ar izplatītāja gūto peļņu, būs paredzējusi "neproporcionāli zemu" atlīdzību.

Atbalsts pētniecībai un kultūras mantojuma saglabāšanai

Direktīva arī paredz, ka ar autortiesībām aizsargātus materiālus varēs vieglāk izmantot pētniecībā, kurā nepieciešama liela apjoma teksta un datu pārmeklēšana (tekstizrace un datizrace). Tas stiprinās Eiropas zinātnieku konkurētspēju. Saskaņā ar vienošanos autortiesības netiktu piemērotas saturam, kas izmantots mācību vai ilustrācijas nolūkos.

Direktīva arī ļaus bez maksas izmantot ar autortiesībām aizsargātus materiālus kultūras mantojuma saglabāšanai.

Kā mainīsies pašreizējais stāvoklis?

Pašlaik interneta uzņēmumi nav pietiekami motivēti sniegt taisnīgu atlīdzību autortiesību turētājiem, jo tie nav atbildīgi par platformu lietotāju augšuplādēto saturu. Uzņēmumiem saturs jādzēš tikai tad, kad to pieprasa tiesību turētājs. Šī kārtība ir sarežģīta un negarantē taisnīgu atlīdzību.

Padarot interneta uzņēmumus atbildīgus par saturu, uzlabosies tiesību turētāju - īpaši mūziķu, izpildītāju un tekstu autoru, ziņu izdevēju un žurnālistu - iespējas panākt sev labvēlīgākas vienošanās ar interneta platformām.

Citāts

EP ziņotājs [Aksels Foss](#) (ETP, Vācija) sacīja: “Šī vienošanās ir nozīmīgs solis, lai labotu pašreizējo situāciju. Tā ļāvusi nedaudziem uzņēmumiem gūt milzu peļņu un neatlīdzināt tūkstošiem radošo profesiju pārstāvju un žurnālistu darbu, no kura atkarīgi šo uzņēmumu ienākumi. Kaut gan direktīva autortiesību turētājiem nerada jaunas tiesības, mēs ņēmām vērā paustās bažas un izlēmām dubultot vārda brīvības aizsardzību. “Mēmes” un GIF datnes tagad ir aizsargātas labāk nekā jebkad agrāk.”

Papildu informācija

[Pieņemtais teksts \(26.03.2019\)](#)

[Debašu videoieraksts \(26.03.2019\)](#)

[Procedūras dokumentācija](#)

[Jautājumi un atbildes par autortiesību direktīvu](#)

[Jautājumi un atbildes \(Eiropas Komisija\)](#)

[Bezmaksas foto, video un audiomateriāli](#)

Kontakti

John SCHRANZ

Press Officer

☎ (+32) 2 284 42 64 (BXL)

☎ (+33) 3 8817 4076 (STR)

☎ (+32) 498 98 14 02

🐦 [@EP_Legal](#)

✉ john.schranz@europarl.europa.eu

Jānis KRASTIŅŠ

Press Officer

☎ (+32) 2 284 6718 (BXL)

☎ (+33) 3 8817 2336 (STR)

☎ (+32) 470 88 28 04

✉ janis.krastins@europarl.europa.eu

Signe ZNOTINA-ZNOTA

Press Officer in Latvia

☎ (+371) 6 708 54 61

☎ (+33) 3 8817 4514 (STR)

☎ (+371) 264 401 85

✉ signe.znotina-znota@europarl.europa.eu
